

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. St. Peter pap. 24

Busche, Hermann

[S.l.], [2. Hälfte des 15. Jh./Anfang des 16. Jh.]

Jacobus Locher: Apologia philomusi contra Georgium Zingel

[urn:nbn:de:bsz:31-16599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-16599)

44

Ad mag magro Jois Vetter In su'degardia deaur

Docto et venerabili viro Jois Vetter Wilpergens
Bonarū arcū magro su'degardiensif scolę
classico ductori preceptorū suo charissimo

Jacoby Lothar Joanni Vetter. S.

Facilius mihi parere videtur elephas sui massam similem
quam tu unam epistolam que tantu characteris constat: pa
pyro et arcamento si parvis defectu In instrumentis scriptore
Mutam tibi de cinabari scrupula de seria liquore ut vel
rubicundulas vel areas de pingas notas credoq res huma
re non desinat ab Instituto scribendi audio etiam apud suevos
et porissimu In territorio cervi etolii plures esse arseru per
e quibz nos germani calamos (ut ita dicam) conficim Si ais eg
non est mihi argumentu scribendi Scribe in qua more vete
ru si vales bene est ego quidem valeo Jam publico ora
tor In p'faburgensi gymnasio Inter bonos potatores et
Raphanophagos Inter tarturam strutores ueromiana
eloquentiam Item etia diuina poetaru maiestate forte no
pessig rapsodę Interpreter et ubiqz gentiu semper carode
moras Inuenio qui sacra iatu et sancta sanctoru q' greca
d'pocera uocant ore purido fellianij et somniantes
conueltur mitto apologia tibi meas In quenda rabula q'
fameo filo scripta qua meo noie et oblectatio gra
legas aliqn meqz ut ames te depreore nam tui In meo
ner sum ner esse possu Vale diu felix vera belluareu
rumores mihi rescribes q'qz quos versibz p'lecter et fu
būrgo pridie Idg Iamij 1504 L. Tuis discipulę

pro magro Joanne Vetter

Apologia Marobi Lothar philomusi greca poetaru acerima ho
stem Georgiu Zingel rheologu Ingoldstadiensē xynohyle
Deputa est hic figura queda nā istic Georgig Zingel sedet
sup eq' rallopediato flagru hns serpentię plenu dextra
mau In sinistra vero mau equi cauda dracois capite decor
ta tenet de m' a tergo porcu et cane lanearu et capu

Terastichon ad lectorem
Versutos hōis motū designat Imago
puta stela variū lenferasq; notas
Invidia atra loquimur veros q; dolores
percussit querimus lector amice vale

Dij Bene vocant
Epistolam apologeticam philomasi ad doctorem hoim
censuram

Statu pig qua her qualia cuq; scripta emittere
ab omni bn tractora gfortio veria deprece
ari quod grea vulpinate callidissima acris
scripserim obmisi quide de hois nunci mich
idq; fama rumificata q; malicia gfula gfecto
que greci ΜΥΡΙΚΟΤΕΡΑ Μυστικότερα appellant In
quib; ille canis senes que apologia nra vafex
vime admissim q; depingit prima sacerdon
Infuta gesser si videret astrophanes comedie
Archee haud ignotit auctor atq; conditor non
im comedia cui no g vepedai grea cybeleiu
mistam ac fornicium emulatore gscruberet Imo
potig totas aereis nebulas oeci tenebras omne q;
ara plutonis caligine In plunee nebulone gquer
et quid discordiaru gra gmemoro facti pnis
gfula doctissimi viri Inluxia qua sunt In publico
fano In alie cathedris per lymphaticu orantistat
laessui sciunt optimi rheologi quam futiliter
arroganterq; nūc sthott; nūc rhomas nūc egi
dig de pxisis raris doctori; nūc reliqua neorb
exitoru) cohort; per of feridu fir reprehesa
Sciur pariter medici humane nāe explo
ratores quoru noia libens pretereo quot qui
tiss quot obreertion; blattexant; senis luce

vani sint o turpem audacia o epauria ebullitione
 sepe nro poetas vanissios phos verosios luxes
 libros rabulos et legu venditores medicos sycarios ad
 pellant per gramina oes merito docti iam calam
 um acere dnr ut cornuta bestia horrenda
 q' expima reformi vultu larualet impetq' Expi
 metes Immortali simulachru de pingant de q' op
 temus b' mibi restis q' scientia q' q' necessitate
 coartq' mea fama defendo qua nro bono negli
 gir valeat bn qui recte iudicat

Testor ego superos et celsa regna tonar
 Testor rem curuli stantissia fidei
 Talia qui scipsi mortali vulne legi

Apologia phidomisi aduersus georgiu Zingel
 rheologu xynorhylensem

date venia scriptori no uisano non temerario nec
 barbaro di' superi inferi medioximi date ven
 iam candidi litteraru consors qui no calore in
 facie suo adulterate ostendit qui no mel ven
 ero illu inter ponda infest da venia mibi p'ntre
 ps illustre georgi garrorora d'us inuictissu qui
 apologia aduersu colubru uenatissimu contra uipe
 ram (ruidentu) ac plane sanante se mone in mea
 ruone in publicas mag' maldi honoris mei un' rug
 gentu patri fama immortale mee candore et fidei
 integritas ad defendendu me iam dudu q'mouerut
 breuiq' ac summtiq' qua rei magnitudo posat sciba
 armoru sanctissimis moribz q' serata uerita no erit
 a quo tela forustia et gnosa puella spicula de pro
 ma quibz immane bestia letaliter transuerbera
 bo graa belua ueritiaz mibi q'cedendu est
 qui facie nos pre fert ut tamen dixit comissa figi
 ris varia natura fetante buolox b' intq' lites et
 cholera luada d' castissiaz ptes foris rubicundq' no
 spuit et atteri mortales salua sed p'ntia acronitum

presentissima q^{ue} venena in Nam loco adagij
dicatur felle vomida bibosq^{ue} viperisq^{ue} Zingel
du Hercules ad thesa liberanda ad Arse
ros defendere et oib^{us} gemis pessimaque
p^{er} elegit aciuir^{is} miss^{is} & ex xynochilen
sib^{us} Zingel omⁿ bipeda & omⁿ nequa al
lidiss^{is} qui herode sumaxer In domando ex
bero reliquoq^{ue} plinonis & tisyphones exerciti
p^{ro}ferendo p^{ro}g^{ress}u fuis Zingel ex sancting al
cide qui angula atq^{ue} lupam refauit lano
xi imponebat qui cu^m furia mandone co
gnis mephitem euomentem armeret In
p^{ro}cedem baxeam paramera Interualla g^{ra}didit
venenosaq^{ue} carapona q^{ue}st^{is} qui^{us} v^{er}is v^{er}is
cenn^{is} ac sanctissimis mennis miseram mo
rem Inferret Cum Eni saniosim^{is} p^{ro}gn
potore dolos infernales araste rapans hax
p^{ro}ye nigra aleno cu^m p^{ro}erid^{is} & ex circa m^{er}ora
capu^m belua p^{ro}ferent Insaniam v^{er}is ac thabe
Augia Zingel v^{er}is ad occupatione m^{er}ora corp^{is}
p^{ro}at dederit Zingel noⁿ har^{is} tan^{is} nam^{is} noⁿ
hor^{is} im^{is} p^{ro}culo floruit v^{er}is p^{ro}estimare p^{ro}fer
Imo v^{er}is p^{ro}and^{is} & v^{er}is p^{ro}erit nam^{is} h^{is}
An delicia^{is} noc^{is} ex herudo demone genti
fuisse & m^{er}iss^{is} m^{er}ing^{is} cu^m ruffis Iudeis ad
h^{is} m^{er}is atate m^{er}is p^{ro}uar^{is} ut Ausulacu
v^{er}is p^{ro}blim^{is} d^{er}imentu^m ac p^{ro}erit^{is} sa
brunax ad etia ab enormia p^{ro}lera orbis
long^{is} estu^m v^{er}is p^{ro}erit h^{is} sanctas a^{is}
Mem^{is} atq^{ue} lam^{is} q^{ue} nam^{is} Zingel
v^{er}is p^{ro}ell^{is} s^{er}amenta Incendia nequite

decipula gerere impostore grappi ruchi & d'gug
 alia longissima post delerentur Zingel em p'ly
 & ad instar mille diabolorum quoru ipse in scela
 plutonis inge exitio a vicinia austrie ad au
 ricolim volavit de dactis alif hoc & ab ipse
 nis ad superos quos aris phlegetonit ardori
 by polluit gramatica in angulis spatio op'at
 pueros docuit no per exotemata no per res
 p'cas figuras no per casu mos et genera sed
 & posteriora puor'q' aristondis per supposuones
 marsilij & adversa linea & & supposuone qua
 greci anthonon vocant spig ar lubrin Non sine
 labdacismo dedolavit loroq' rubricato cetera
 spuma qua loca profana sancta q' p'ntuend
 hucnuc nimis grammas inre posuit figuratas greco
 uersas personatas amicitias fidas seditiones det
 lamavit simulavit gessit furere omis honestem in
 fama herente rabe rigides ceterum loquari
 tate sathana medicorum p'ez v'ntis nugame
 nis seditione grecos simultariq' cathidina au
 dante lenitu infamia varata cunctos q' f'z
 famosis & stigmatos verberones immunita
 re seclerum longe p'cellit rapit me et alia
 op'madi cura ut dixi quid existime Zingel
 ista plagaxiu et deniq' egyptij deaconis
 natu esse que cadmus agenorides apud dex
 riu fontem invenit q' denis grecis & fati
 & campi agrina belluosa et v'ntis grecis
 vulerum que in hosteo cetera damore muris
 uulnerib' se p'ferunt et hoc cognatoru
 collue remansit Zingel qui more cadm'is serpen
 tinos seminat hoc est discordias dom palatq' inre
 tranquillos et pacificos concitat uel forte palingenesia

publicum merum falso defuerit meos q laboris
 ingenium sanatis multas pythones qui pariter
 fallunt osor maris et gloriosissime dicitur
 afferunt pinnis georgi vandium hos que
 somnes barones nobiles ius plebei popula
 res classis plenius de demq ordies corrup
 tione bonoru motu legu suavitatem falsi
 dicit q curu et quod pluris e dnuat summe
 de suavit adpellare solent no e pte u nu
 gymnasium capiat iuramentu du zingel reg
 rar et nuu parimonia et arbures et pefar
 audis quondie apud ceteros dicitur quistura
 ingrebit ad ingolstadt ubi sathanas mirans dicitur
 clamor arnu pfectores qui ingutu sustinere
 cogunt q zona diabolica usurpare subterre
 qui soluta mira ybelicam iuram gathem
 vng mandatis cocerunt representare At sm
 gel plone re vng demonia sanna ioyria barh
 analia nocturna et lasana gestam brosh pui et
 Ad vng libdome splenda tota facultas bearu actiu
 dispero deserunt q petabit ordo ingioru qui mix
 ppe aut fortu mnu sequatur psumonia tra
 re vera si liberes a quano mu di tu adse
 re posse de dignum Sol oris radios marinos
 amquo ppermi vnde face lenigiosa ar
 pering diabolica iuuantur acedens amat tenebras
 ne sulpe infidiosa aruar meridies e fabulo
 facit ggerie ne dixi colubri afflatu spiratur z m
 gel em cuius ingulo nefando vady e stygis canis

Innocente laude sua perfidia gressu heu quous
persequuta Gephia aduersa me gannit infans dor
torus et solapros ut quod pata no quiret dancuta
per alios furim suggestas effiares: quoda et ordie
doctore vrom que maniparim no vero abs me
pugnam quem Ingenui vix segege nam gaus
pocue or nexu pharbes quous et firmor michi no
et infuaty ai fanam poms Istigatione me alqn
ceimnaty fur au libes pario cum suapre nre
petare quid no auda utata bestia om pesti
lenna pestentore qui me diligentissimu lator
fraudule mex carpit mea legendi ar orandi
dedamadi periergiam michi persumit me
ridiculo habina mitta In me honeste noua do
caui meas vigilas lumbationes q nores
qlesu q sepente vmpexauo o philippe beroude
vndecusq doctissio abarone Alex Joannes calphum
framste migre grade rell sebastiane beara exu
Joannes ueter: reliquos raro doctusit se me rure
fclera ram Infana doctenna ut me Zingel thea
flogi rure quous oneraret sed malle Drens hie
Inreguram qua ipse Zingel fide q perony mit
ab Infana pseudo pphere luerma distat sup
uores quos paulo an memoram humanare
udinoms pffloris suar rarm q rureit erglo
dia Zingel lueram dologu exaltur qua
in pl rureit flumet et clario de doctea
raro quous et michi grade fur doctores rui
pbar deluey flumet q me Insistendiis auis
mimione q des pietate impediur getho
sublehoris fidei xpiani rurarit aliud agi
no ponit venerabile abbate a faris sem
In ea deduxit opinionem ut me occupate vnuisat

fuisse credere quod in summa felle et melle
 clamoribus et spectantur ac publicis dragmanis
 corpore ponisti quid in p[ro]p[ri]o illius quid dem[on]s
 in deo honestis visibus et libebant n[on]d[um]
 mille scilicet in sanctorum doctores et venerabiles
 res no[n] sum[us] h[ab]ere indigna[m] n[ost]ra[m] potasse
 et n[on] in subdignis gymnasio celebratissimo
 ubi humanitas pudra p[ro]p[ri]etate n[ost]ra[m] regia anno
 ne fraud quos indigna notam et p[ro]mota
 t[er]o ordo scolasticus oct doctores comites barones
 et nobiles in regis et religiosis submissime
 spectantur plausu factus et atrox diligentia
 honesto p[ro]mo p[ro]p[ri]etate sed ubi qui n[on] d[um]
 ubi et haec sancta dragmana displicent ubi lib[er]
 do avaritia fraudulenta p[ro]p[ri]etate superbia
 linox p[ro]p[ri]etate et reliqua scelera fex refatur
 scilicet em in p[ro]p[ri]etate ubi et sudant ubi p[ro]p[ri]etate
 aia p[ro]p[ri]etate culpa quid am[er]m p[ro]p[ri]etate
 tu n[on] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate n[on] n[on] p[ro]p[ri]etate
 moring ac vivis ad sanctorum dade et in vi publi
 ingold p[ro]p[ri]etate de p[ro]p[ri]etate ab p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 in ruffo tuo malevolentia et de p[ro]p[ri]etate corpore
 larualis umbra q[ue] noctu et busta mortuum vagus
 et e[st] ubi bos ac p[ro]p[ri]etate h[ab]ere p[ro]p[ri]etate
 ramina in legul posterioribus bo roculatu erit
 etis nulla herba succesor arxita q[ue] p[ro]p[ri]etate
 super quo p[ro]p[ri]etate in re surget tota succesor
 nario qua ore rabido mandare canary et
 q[ue] rous et p[ro]p[ri]etate imperast dicitur in
 Vnqua opumie thesauru et fuis p[ro]p[ri]etate ramarum

hunda rda in os parulas tua Anaxo man
tua no reppit fennis alioq fueros in arcos
nobites pultos uero fueros un in dandae
plactores An tuis p pabrans uidebis perrebit
ge apud miferos in lura adheronno in rone
brearu nube in aris coyn haxens sedem
rara. comisse flagena in ra fusti qui mesty
liqui men gnosissima pinnis dexte gym
nasie doctores huarissios & dicitur sodales
metu tuos dolos ma deapula immi foua
pugna uere cadet ego apud meos honora
ros amicos in suburgese studio no ptaudam
uno otty scolastik araq meaq gloria si
qua et tuis meore nra uulna obumbrabit
leram & gestur a te lacrima & sanguis ma
stret furem qm qui tibi cornua frangere
asensu nusqua ad supos heredit qui sta ac
gumera pupos in p reuabiles mera naga
cula pericologias glunim dalestion nqz diti
uio quiz aris in abunens quis unitos mox
mles fallit phisatolq bira alliditranq ten
arora pccinos In manu simitranu. agafatu
rebit celius non candidi sum non deatuer
6 In est magda tu os manda ma doloioe fac
deuqz lura os meore apud plurone roqua
megea nbi bon assignauer in que sa pa de
funde quia fact in ois humanioris doctra
pessores & de barbary quid differet mra
gemel adherummi quid moraris pompa sum
breem quid uespulanes ut te efferant plurima nbi

ad parvumq; curam re pellentes re munt
 phrenesim pectus gaudet sum pueris mor
 tuariq; ubi Jania medicamina curis curareq;
 que cu alastore rebus meste re expectat apte
 e auerum re defendas paret Jania dixit et subcat
 conu pectus ut cu egeome remu genio nsta
 diat puerum squalidas inferni sicut tenebras
 Sed iam caput inclinat totum pueru ephala
 si peristi illuc reque scas in pari

Epitaphium p Zingel

- Hic Janus insignis Zingel qui morbidus ante
 pueri puericis utrophone/q; parens
  - Hic Janus insignis Zingel mendacis simul et
 plurima q; dacty callidus atq; Vates
  - Hic Janus insignis Zingel qui pectus pectis
 cu mltis dicit et fugimus reas
  - Hic Janus insignis Zingel de pectore atq;
 sed bilit dicit pectis acerbis flum
  - Hic Janus insignis Zingel fuisse pueru
 me furegas caucas obire pectis pect
  - Hic Janus insignis Zingel que grandia facta
 ad furios vapores p flegit tota aquas
  - Par exis pueris caetera res publica pectis
 pectis caetera honore gymnasii q; fides
  - Carmina q; si forum dabit umbra
 pectis pectis pectis dicit mag
- Requiescat p me ipm Zingel
- O Kelly q; curata varas detrise pectis pectis
 horribile ut me absorbeas tu tenebras at fumo
 se caliginis dis restor in pectis pectis cape me

Tu phlegmon qui ab ardore tuo sumis totum alium
 quibus. Quam in caput meum quereis quereis in me
 populatorem inferissimum. Saepe lapidesque me prode
 respicit umbra mea necesse infusa remissior est
 mea michi in furore deferendo. Saepe et rinto pro
 amque pedis nunc quereis dedignatus in lustris
 tubones et mitorosque respice. In aureas meas in
 munitur coram meas capient nam maximi
 voluere. Saepe norma ad busta illud nec
 in me placida aere effundat donec ego dicere
 debet passim palamque rorem. Sicuti deos odit
 Quis et omni furore tua qua luce proas haurit
 pro iam morem oculi cultura fueritque dignus sui
 Sicuti Sicuti amore pro anxiu
 damnam furore supplicium fero
 et mea furore doler nulli et proa piante
 ossa fero carbo et lacrima pulvis
 epideus Metu

Sicuti alides barani q. fassa fundi
 clausura manu vobis fortiter est cano
 Dardana miling ducis qui pergamna cupit
 Sicuti furore domus et tot in orbis fero
 Vmiree vobis postea gongel na furore hyleis
 Amant clam verborum nulla nec
 non in fassa vobis in implorata barubdis
 Sicuti vobis ut p. vobis p. vobis vobis
 Sicuti vobis et fido vobis furore vobis
 quod vobis vobis dicit vobis vobis

In sanctos vos q' nro grassam atrox
 oppuit & frudent pupa facta mias
 gduo mo' nro grassis obduxia renebris
 no' s' p'hibeo n'ie auq' parit numine

Inferias formos subro munda ut ois
 In omni' iuvenis tempore p'one
 hanc l'ua usq' domo hanc uel feruq' ar'ille
 herules hanc forte p'uehousq' m'one
 p'one hanc charore uel iam deducas in vnda
 In qui' q' p'udore q'm'q' dolor

Quis possit uenore gradus tam pestilis umbra
 tam tunc m'p'one quod mo' plura vime
 di' b' vocam

de natali Tuo philomusus

Natalis alicui' d' m'ore fauen
 p'cedit fauas & m'ge fume romanus
 huc mo' respicit n'um' candida face
 g'fem' curit auq' dolore gemi
 t'p'ent' uerget ueruos hyperuon' ardor
 feratit inq' caput granor a'ra mar
 me v'nd' complex' formo i'ng' in a'uet
 s' s' m'p'ura paup'ere q' fuger
 Corpore q' p'ess' lanera p'm' gallia n'la
 f'one' ad'uo' h'p' p'ig'nam' i'ffa p'ure'

Prunda far mea lutea. et amaritia que est
 in meo utroque quo in ludis abundat
 et meliora ducunt psalms rpa q sicut
 sanctorum huiusmodi et ab ea dicit
 et que psci uideant remota lutea
 • Septem magno stans in terra
 Salus in terra pectore meo dicitur
 fugas populum a monumeta mundi
 que sapientia et ubi dulces in anime psci
 ab his in lutea munda munda psci
 • Dimittas quies in me nocte dicitur
 reanquillus foucas et pudrosq amox

Wo Be Ju
 Amen
 dy bn voran

Hermann Bisth